



AJANKOHTAISTA IHMISOIKEUKSISTA – IHMISOIKEUSKESKUKSEN KANSAINVÄLINEN KATSAUS 4/2017

Euroopan neuvoston ihmisoikeustuomioistuin (EIT)

Päätös rajata avustajan ja syytetyn välistä tiedonvaihtoa valtiosalaisuuteen vedoten oli ihmisoikeussopimuksen vastainen

Tapauksessa kyse oli Alankomaiden salaisen palvelun entistä työntekijää vastaan nostetun tietovuotosyytteen käsittelystä tuomioistuimessa. Rikosprosessissa valittajaa uhattiin erillisellä syytteellä, mikäli hän paljastaisi käsiteltävänä olevaan tietovuotosyytteeseen liittyviä valtiosalaisuuksia omalle asianajajalleen. EIT katsoi, että tapauksessa oli loukattu ihmisoikeussopimuksen kohtia 6 §§ 1 (oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja 3 (c) (oikeus vapaasti valita oikeusavustaja). Sen sijaan valittajan väite koskien todistajien mahdollisuutta olla paljastamatta salassa pidettäviä tietoja oikeudenkäynnissä ei menestynyt. EIT katsoi, että loukkauksen hyvittämiseksi tapaus tuli käsitellä uudelleen kansallisessa tuomioistuimessa.

[M v. the Netherlands \(application no. 2156/10\)](#)

Työeläkkeen alentaminen oli oikeutettua Liettuan talouskriisin aikana

Tapauksessa Mockienė v. Liettua EIT jätti yksimielisesti valituksen käsittelemättä. Kyse oli eläkkeelle siirtyneen entisen poliisin työeläkkeen alentamista 15 %:lla vuosien 2010-2013 välillä talouskriisin vuoksi. Alentaminen perustui parlamentin säätämään lakiin. Tapauksessa vedottiin myös syrjintään, koska työeläkkeen alentumista ei korvattu siten, kuin toisessa eläkejärjestelmässä tehtiin. Tältäkin osin EIT päätyi katsomaan, ettei sen ollut aihetta käsitellä tapausta.

[Mockienė v. Lithuania \(admissability decision\)](#)

Suuri jaosto: Sananvapautta ei loukattu, kansalaisjärjestöjen olisi tullut tarkistaa kantelukirjelmänsä faktat paremmin

Tapauksessa kansalaisjärjestöt olivat kirjelmöineet viranomaisille huolestaan koskien paikallisen julkisen radiokanavan johtajaksi valitun henkilön asenteita alueen etnisiä ryhmiä kohtaan. Yksityiseksi kirjeeksi tarkoitettu viesti oli julkaistu myös sanomalehdessä. Järjestöt oli tuomittu kunnianloukkauksesta, sillä heidän esittämänsä väitteet oli todettu valheellisiksi ja runsaasti liioitelluiksi. EIT:n suuri jaosto katsoi, että kyse oli sananvapautta koskevista rajoituksista, mutta totesi niiden olleen suhteellisia. Ratkaisussa käsitellään myös muun muassa järjestöjen velvollisuutta faktojen tarkistamiseen verraten tätä lehdistön velvollisuuteen, sekä viranhaltijan asemaan julkisen kritiikin suhteen. Tuomio ei ollut yksimielinen.

[MEDŽLIS ISLAMSKJE ZAJEDNICE BRČKO AND OTHERS v. BOSNIA AND HERZEGOVINA \(Grand Chamber\)](#)

Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutettu

Kehitysvammaisten laitoshoidon purkaminen Euroopassa

Lähes kaikki EN:n maat ovat ratifioineet YK:n vammaisyleissopimuksen. Sopimuksessa taattujen oikeuksien toteutuminen kangertelee kuitenkin monessa maassa. Kehitysvammaisten laitostasumista ei kaikkialla edes yritetä purkaa, inklusiivista opetusta ei järjestetä ja tuetun päätöksenteon kehittäminen kangertelee. EN:n ihmisoikeusvaltuutettu on kerännyt maavierailullaan tietoa kehitysvammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumisesta ja kirjoittaa niistä tuoreimmassa kommentissaan. Ihmisoikeuskeskus käänsi kommentin kokonaisuudessaan myös suomen ja ruotsin kielelle.

[Human Rights Comment](#)



Euroopan unionin tuomioistuin (EUT)

Euroopan unionin tuomioistuin hylkää Slovakian ja Unkarin pakollisesta turvapaikanhakijoiden väliaikaisesta siirtomekanismista nostamat kanteet

EUT ei ota käsiteltäväksi Slovakian ja Unkarin valituksia koskien Eurooppa-neuvoston päätöksiä turvapaikanhakijoiden pakollisista sisäisistä siirroista. EUT katsoi päätöksen täyttäneen TFEU 78 (3) artiklan edellytykset ja riidanalainen päätös voitiin hyväksyä muussa kuin lainsäätämisympäristössä, toisin kuin Slovakia ja Unkari esittivät.

[UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO YHDISTETYISSÄ ASIOISSA C-643/15 JA C-647/15 LEHDISTÖTIEDOTE](#)

Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA)

Perusoikeusvirasto opastaa turvapaikanhakijalasten oikeuksista säilöön- ja pidätystilanteissa

Lasten osuus Eurooppaan saapuvista turvapaikanhakijoista on merkittävä. Perusoikeusviraston laajassa raportissa käsitellään säilöön- ja kansainvälisen oikeuden normien lisäksi myös säilöön-olosuhteita sekä eri EU-maiden käytäntöjä.

[European legal and policy framework on immigration detention of children](#)

Perusoikeusviraston maahanmuuttoa koskevan kuukausiraportin satoa: Saksassa suitsitaan internetissä esiintyvää vihapuhetta

Saksan parlamentti on päättänyt uusista velvollisuuksista sosiaalisen median palvelujen tarjoajille. Yli 2 miljoonaa saksalaista käyttäjää kokoavien kaupallisten palveluiden tuottajien tulee jatkossa käsitellä muun muassa vihapuhetta koskevia valituksia, raportoida niistä ja poistaa laiton sisältöä alustoiltaan.

[FRA monthly report on Migration Situation](#)

[Germany: Network Enforcement Act](#)

Yhdistyneet kansakunnat (YK)

YK:n ihmisoikeuskomiteassa valmisteilla uusi yleiskommentti oikeudesta elämään

YK:n ihmisoikeuskomiteassa on ollut vuodesta 2015 lähtien vireillä oikeutta elämään (artikla 6) koskevan yleiskommentin valmistelu. Prosessi on nyt edennyt ensimmäisen luonnoksen hyväksymiseen asti. Toinen kommentointikierron päättyy 6.10.2017, jonka jälkeen komitea käy uuden keskustelukierroksen. Keskusteluissa on muun muassa kuolemanrangaistuksen kiellon ulottaminen kattamaan kehitysvammaiset ja imettävät äidit, kysymykset liittyen aborttiin ja eutanasiaan sekä artiklan suhde oikeuteen terveyteen.

[Human Rights Committee webpage](#)

Ihmisoikeusneuvosto haluaa tehostaa ihmiskaupan torjuntaa hankintaketjuissa

Pitkissä ja monimutkaisissa hankintaketjuissa esiintyvää ihmiskauppaa ja työntekijöiden riistoa halutaan torjua entistä tehokkaammin. Raportissaan YK:n ihmisoikeusneuvostolle ihmiskaupan vastainen erityisraportointi suositteli kaikkia jäsenvaltioita tarkastelemaan lainsäädäntöään sekä rohkaisi yrityksiä, tilintarkastajia, kolmatta sektoria ja rahoittajia vapaaehtoisuudelta yhteistyöhön ihmiskaupan kitkemiseksi.

[Businesses must eradicate human trafficking from their supply chains](#)